# Implementeren met impact 2026

Datum geplaatst: 17 november 2026
Deadline: **7 januari 2027, 14.00 uur**
Plaats: Den Haag

## Inhoud

1. Samenvatting ... 1
2. Doel subsidieoproep ... 2
3. Voorwaarden en verplichtingen ... 4
3.1 Voorwaarden ... 5
3.1.1 Wie kan aanvragen? ... 5
3.1.2 Wie kan niet aanvragen? ... 5
3.1.3 Staatssteun voorkomen ... 5
3.1.4. Samenwerking en bijdrage van derden ... 6
3.1.5 Welk bedrag kunt u aanvragen? ... 7
3.1.6 Wat kan aangevraagd worden? ... 7
3.2. Voorwaarden om de aanvraag in behandeling te kunnen nemen ... 7
3.2.1 Voorwaarden waar de hoofdaanvrager aan moet voldoen ... 8
3.2.2 Voorwaarden om voor subsidie in aanmerking te komen ... 9
3.2.3 Documenten die verplicht zijn bij deze subsidieaanvraag ... 9
3.3 Deelname aan leernetwerk INVOLV ... 10
3.4 Verplichtingen ... 10
4. Beoordeling en prioriteitstelling ... 10
4.1 Beoordelingsprocedure ... 10
4.3 Beoordelingscriteria Uitgewerkte aanvraag ... 10
4.3.1 Relevantiecriteria ... 11
4.3.2 Kwaliteitscriteria ... 11
4.3.3 Financiële gegevens ... 12
4.4 Prioriteitsstelling ... 12
5. Indienen ... 13
5.1 Indiening via Mijn ZonMw ... 13
5.2 Tips ... 13
5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag ... 14
5.4 INVOLV ... 14
5.5 Inhoudelijke vragen ... 14
5.6 Technische vragen ... 14
5.7 Downloads en links ... 14
Bijlage A: Leeswijzer ... 15
Bijlage B: Waar kunt u geen subsidie voor aanvragen? ... 17
Bijlage C: Staatssteun – de-minimisverordening ... 18

# 1. Samenvatting

**Wie**
Deze subsidie is bedoeld voor Nederlandse patiëntenorganisaties, die zich inzetten voor mensen met een beperking, chronische ziekte of psychische kwetsbaarheid en hun naasten. Projecten moeten worden uitgevoerd in samenwerking met ervaringsdeskundigen, die in alle fasen van het project betrokken zijn.

**Waarvoor**
Deze subsidie is bedoeld voor het invoeren (implementeren) van afgeronde initiatieven die klaar zijn voor gebruik in de praktijk en doeltreffend zijn geweest bij een andere doelgroep. Hiermee wordt de impact van deze initiatieven vergroot. De initiatieven moeten bijdragen aan beter contact tussen lotgenoten, betere informatievoorziening of sterkere belangenbehartiging voor mensen met een beperking, chronische ziekte of psychische kwetsbaarheid en hun naasten.

De oproep is bedoeld voor het inzetten van bestaande interventies bij andere doelgroepen. Het is niet toegestaan om financiering aan te vragen voor het implementeren van een interventie bij de doelgroep waar deze oorspronkelijk voor ontwikkeld is.

**Wat**
Aanvragers kunnen maximaal € 80.000,- aanvragen voor de implementatie van een bestaand initiatief. Projecten mogen maximaal 18 maanden duren. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.000.000,-.

**Wanneer**
LET OP: voor deze oproep wordt gewerkt in 2 fasen. Aanvragers dienen eerst een projectidee in. Na een positief advies van de programmacommissie kan dit idee verder worden uitgewerkt in een uitgewerkte subsidieaanvraag. Deze subsidieoproep beschrijft de uitgewerkte aanvraagfase.

**Wanneer**

| | |
|---|---|
| Start uitgewerkte subsidieaanvraag | 17 november 2026 |
| Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag | 7 januari 2027, 14.00 uur |
| Ontvangst commentaar referenten | 22 februari 2027 |
| Deadline indienen wederhoor | 8 maart 2027 |
| Besluit | 21 mei 2027 |
| Uiterlijke startdatum | 30 juni 2027 |

## 2. Doel subsidieoproep

De afgelopen jaren zijn al veel mooie, doeltreffende initiatieven ontwikkeld en afgerond voor en door mensen met een beperking en hun naasten. Of door andere relevante partijen, waar mensen met een beperking gebruik van kunnen maken. Met deze subsidieoproep willen we het invoeren (implementeren) van bestaande, afgeronde initiatieven stimuleren. Hiermee wordt het effect ervan in de maatschappij (impact) vergroot. Indirect zorgt dit ervoor dat het leven en de positie van mensen met een beperking en hun naasten verbetert.

Een initiatief kan onder andere een training, e-learning, handboek, richtlijn, toolkit, app, aanpak of werkwijze zijn. Om in aanmerking te komen voor deze subsidie moeten de initiatieven bijdragen aan beter lotgenotencontact, informatievoorziening of belangenbehartiging.

De oproep is bedoeld voor het inzetten van bestaande interventies bij andere doelgroepen. Het is niet toegestaan om financiering aan te vragen voor het invoeren (implementeren) van een interventie bij de doelgroep waar deze oorspronkelijk voor ontwikkeld is.

**Wat verstaan we onder een doelgroep?**
Een doelgroep is een groep mensen met vergelijkbare kenmerken waar een organisatie – zoals een patiëntenorganisatie – zich op richt. Een vergelijkbaar kenmerk kan zijn:

- 1 specifieke beperking – denk bijvoorbeeld aan een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking, een chronische aandoening, een psychische kwetsbaarheid of een combinatie hiervan.
- Verschillende aandoeningen of beperkingen die binnen dezelfde groep vallen – bijvoorbeeld mensen met kanker.
- Een groep met verschillende aandoeningen waarbij mensen te maken hebben met dezelfde overstijgende onderwerpen, zoals werken met een beperking of onderwijs.

Binnen een doelgroep kun je ook een subdoelgroep hebben. Bijvoorbeeld jongeren, ouderen, mbo- of hbo-leerlingen met een beperking of aandoening. Een doelgroep kan heel divers zijn maar wat ze gemeen hebben zijn vergelijkbare kenmerken, behoeften of ondersteuningsvragen voor mensen met een beperking of hun naasten.

**Leeswijzer**
In deze oproeptekst gebruiken we ook andere termen die om meer uitleg vragen. Bijvoorbeeld omdat 1 woord de lading niet dekt. In bijlage A is een leeswijzer te vinden. Hierin leggen we uit wat we onder bepaalde termen verstaan.

Met een ontwikkeld en afgerond initiatief bedoelen we een initiatief dat al eerder gebruikt is bij een andere organisatie en/of doelgroep/patiëntengroep. En waarvoor alleen kleine aanpassingen nodig zijn om deze geschikt te maken voor uw organisatie of doelgroep/patiëntengroep. Bijvoorbeeld een draaiboek voor een lotgenotenbijeenkomst of een app.

Denk bijvoorbeeld aan:

- Initiatieven waarbij mensen met een beperking elkaar ondersteunen op basis van gedeelde ervaring. Lotgenotencontact en peer support.
    - Bijvoorbeeld: inzet van ervaringsdeskundigen, thema gebonden ondersteuning of groepsbijeenkomsten
- Initiatieven die gericht zijn op maatschappelijke deelname, door inclusie en participatie.
    - Bijvoorbeeld: projecten die aansluiten bij beleid rond het VN-verdrag Handicap (toegankelijkheid van het openbaar vervoer of sportfaciliteiten).
- Systeemgericht en beleid beïnvloedende initiatieven.
    - Bijvoorbeeld: cliëntenparticipatie in gemeentelijk beleid, co-creatieprojecten met gemeenten, adviesraden sociaal domein.

**Wat verstaan we onder een beperking?**
Onder ‘mensen met een beperking’ verstaan wij iedereen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking, een chronische aandoening, een psychische kwetsbaarheid of een combinatie hiervan. Voor de leesbaarheid gebruiken we in deze tekst voor al deze groepen de term ‘mensen met een beperking’.

**Leeswijzer**
In deze oproeptekst gebruiken we ook andere termen die om meer uitleg vragen. Bijvoorbeeld omdat 1 woord de lading niet dekt. In bijlage A is een leeswijzer te vinden. Hierin leggen we uit wat we onder bepaalde termen verstaan.

**Programma Voor elkaar! 2024-2028**
Patiëntenorganisaties spelen een belangrijke rol bij het ondersteunen van mensen met een beperking en hun naasten bij het leven met een aandoening. Ze zorgen voor betrouwbare informatie over een ziekte of beperking, komen op voor de belangen van patiënten en organiseren lotgenotencontact. Ook denken ze mee over veranderingen in beleid en in de praktijk, zodat deze beter aansluiten bij de behoeften van mensen.

Het is belangrijk dat patiëntenorganisaties deze rol in de toekomst goed kunnen blijven vervullen. ZonMw wil patiëntenorganisaties ondersteunen bij het inspelen op de uitdagingen van de toekomst. Daarom financieren we met het programma Voor elkaar! 2024 - 2028 projecten die bijdragen aan het versterken en vernieuwen van activiteiten op het gebied van beter contact tussen lotgenoten, betere informatievoorziening of sterkere belangenbehartiging voor mensen met een beperking.

**Programmadoelen**
De doelen van het programma Voor elkaar! 2024 - 2028 zijn:
1. Het stimuleren van innovatie bij patiëntenorganisaties;
2. Het financieren van elementen die bijdragen aan succesvolle digitale patiëntenplatformen;
3. Patiëntenorganisaties van elkaar laten leren;
4. Het stimuleren van onderlinge samenwerking;
5. Het stimuleren van daadwerkelijk gebruik van resultaten.

Om deze doelen te behalen werken we binnen het programma met 4 programmalijnen.
1. Digitale platformen;
2. De patiëntenbeweging van de toekomst;
3. Doorontwikkeling en implementatie;
4. Leren van elkaar.

Deze subsidieoproep draagt bij aan het toekomstbestendiger maken van de patiëntenbeweging. Dit omdat we patiënten-/cliëntenorganisaties aansporen:
- Gebruik te maken van afgeronde initiatieven die klaar zijn voor gebruik en die doeltreffend zijn geweest voor een andere doelgroep.
- Onderling kennis uit te wisselen.
- Samen te werken met anderen om hun doel te bereiken.
- In te spelen op nieuwe ontwikkelingen (zoals digitalisering).

De wensen en behoeften van hun doelgroep goed te peilen.

Deze subsidieoproep maakt onderdeel uit van programmalijn 3. Omdat alle gefinancierde projecten ook deelnemen aan een leernetwerk bij INVOLV draagt deze oproep ook bij aan programmalijn 4.

**Uitgangspunten**
Binnen het programma Voor elkaar! 2024-2028 zijn er een aantal uitgangspunten die we belangrijk vinden. Deze uitgangspunten gelden ook voor deze subsidieoproep. Onderstaand lichten we deze uitgangspunten kort toe. We vragen aanvragers om hier rekening mee te houden bij het opstellen van hun subsidieaanvraag.

1. Een brede benadering van gezondheid
   In het Integraal Zorgakkoord (IZA) is positieve gezondheid – of een 'brede benadering van gezondheid' – een belangrijk uitgangspunt. Dat geldt ook voor dit programma. Bij een brede benadering van gezondheid ligt het accent niet op de ziekte of beperking, maar op de mensen zelf, hun veerkracht en wat hun leven betekenis geeft. Op deze manier krijgt iemand eigen regie.

2. Wetgeving en VN-verdrag
   In zowel de Wet op gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, de Grondwet als in het VN-verdrag Handicap staat dat mensen met een beperking volwaardig mee moeten kunnen doen. Het gaat hier niet alleen over zorg en ondersteuning, maar ook over allerlei andere dingen waar je in je leven mee te maken krijgt. Denk bijvoorbeeld aan werk, onderwijs, vervoer, cultuur, sport en andere vrijetijdsbesteding.

3. Impact en bereik
   Binnen het programma Voor elkaar! 2024-2028 spelen de begrippen 'impact' en 'bereik' een belangrijke rol.

   Met impact bedoelen we dat projecten die we financieren aantoonbaar het verschil maken voor een doelgroep en een positieve verandering in gang zetten. Om impact te kunnen bereiken is het belangrijk dat er aantoonbaar behoefte bestaat aan het initiatief en het resultaat dat een project gaat opleveren. Een behoefte kan er zijn bij een doelgroep met 1 bepaalde aandoening, maar er kunnen ook meerdere groepen zijn met dezelfde aandoening, maar dezelfde behoefte.

   Bereik gaat over hoe groot de doelgroep is die je bereikt met een project of initiatief.
   Om het bereik zo groot mogelijk te maken is het in deze subsidieoproep een eis dat er samengewerkt wordt met (andere) ervaringsdeskundigen en andere relevante partijen, zoals bijvoorbeeld een andere patiëntenorganisatie, een gemeente, zorgaanbieders, zorginstellingen en zorgprofessionals.

**Voorwaarden: de impactversnellers van een project**
Uit onderzoek blijkt dat de kans op een succesvol project met toepasbare resultaten groter is als rekening wordt gehouden met een aantal factoren. Deze factoren noemen we de 'impactversnellers'. Daarom vragen we projectleiders om in hun aanvraag ook aan te geven hoe zij (willen) inspelen op de volgende 4 onderdelen:

- **Samenwerking** met relevante stakeholders (wie gaan er van de resultaten gebruik maken? Zijn zij betrokken bij het project?);
- **Cofinanciering** om de betrokkenheid en medewerking van belanghebbenden te versterken (willen zij die belang hebben bij de toepassing van resultaten, meebetalen of aan het project meewerken?);
- **Oplevering van bruikbare kennisproducten** (is de vorm van de resultaten passend voor de praktijk?);
- **Gerichte verspreidings- en implementatieactiviteiten** (wat zijn barrières en versnellers voor toepassing in de praktijk en hoe speel je hierop in?).

Meer weten over deze productieve interacties? Ga dan naar de website van ZonMw.

# 3. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de Algemene subsidiebepalingen ZonMw van toepassing.

In dit hoofdstuk beschrijven we waar een aanvraag aan moet voldoen om in behandeling genomen te worden en voor subsidie in aanmerking te komen.

## 3.1 Voorwaarden

Uw uitgewerkte subsidieaanvraag moeten aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen. U kunt alleen een uitgewerkte subsidieaanvraag indienen als u ook een projectidee heeft ingediend en hier een positief advies tot uitwerken voor heeft gekregen. Heeft u een negatief advies gekregen over u projectidee en overweegt u toch een uitgewerkte subsidieaanvraag in te dienen? Dan verzoeken wij u om hierover zo snel mogelijk contact met ons op te nemen via voorelkaar@zonmw.nl

### 3.1.1 Wie kan aanvragen?

Met deze subsidie financieren we projecten van organisaties voor én door mensen met een beperking en hun naasten. Daarom kunnen alleen patiëntenorganisaties[1] die zich inzetten voor (en door) mensen met een beperking, chronische ziekte of psychische kwetsbaarheid en hun naasten een aanvraag indienen. Deze organisaties zetten zich in zonder winstoogmerk.

In Nederland gevestigde organisaties kunnen subsidie aanvragen bij ZonMw. Let op: is uw organisatie gevestigd op Aruba, Curaçao of Sint-Maarten? Dan kunt u niet aanvragen. U leest daar meer over in *paragraaf 3.2.2*

Een patiëntenorganisatie mag maar 1 keer als hoofdaanvrager een aanvraag indienen binnen deze ronde. Als een aanvrager meerdere subsidieaanvragen indient, dan beoordeelt ZonMw alleen de aanvraag die als eerste binnen is gekomen.

Degene die het project aanvraagt (aanvrager) en degene die het project leidt (projectleider) moeten altijd in dienst zijn van de organisatie die bestuurlijk verantwoordelijk is voor het project. Als dat niet zo is moet hiervoor een samenwerkingsovereenkomst worden afgesloten. Deze overeenkomst stuurt u als bijlage mee met de uitgewerkte aanvraag.

*Let op: als aanvrager, projectleider, projectgroeplid of samenwerkingspartner mag u en uw organisatie maar bij 1 aanvraag betrokken zijn.*

### 3.1.2 Wie kan niet aanvragen?

MIND, Ieder(in) & Patiëntenfederatie Nederland komen niet in aanmerking voor deze subsidie. Ook zorgprofessionals of zorginstellingen kunnen geen subsidieaanvraag indienen. Deze partijen kunnen wel als samenwerkingspartner deelnemen binnen een project, maar mogen geen hoofdaanvrager of projectleider zijn. MIND, Ieder(in) & Patiëntenfederatie Nederland kunnen wel een samenwerkingspartner zijn, maar mogen geen financiering ontvangen uit het project. Zie voor alle partijen die geen aanvraag kunnen doen bijlage B.

Ook kunt u niet aanvragen als u of uw organisatie al subsidie ontvangt vanuit het programma Voor elkaar! 2024-2028 uit de subsidierondes Implementeren met impact 2024 of 2025.

De Cariben bestaan uit de BES-eilanden en CAS-eilanden. De BES-eilanden – Bonaire, Sint-Eustatius en Saba – zijn bijzondere gemeenten van Nederland. Daarom kunnen organisaties die hier gevestigd zijn een subsidieaanvraag indienen bij ZonMw. De CAS-eilanden – Aruba, Curaçao en Sint-Maarten – zijn 3 zelfstandige landen binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Daardoor kunnen zij geen aanvraag indienen. Dit komt omdat in onze subsidievoorwaarden staat dat ‘alleen in Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen’ een aanvraag mogen indienen. De CAS-eilanden voldoen niet aan die voorwaarde.

### 3.1.3 Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun[2] of als daardoor niet aan de algemene subsidiebepalingen van ZonMw of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan. Voor deze subsidieronde geldt daarom de volgende staatssteunmaatregel:

[1] Verenigingen, stichtingen en (netwerk)organisaties
[2] Artikel 107 VWEU.

**De-minimisverordening**
Wanneer ondernemingen[3] binnen deze subsidieronde aanspraak maken op subsidie, verstrekt ZonMw de subsidie onder de de-minimisverordening[4]. Dat betekent dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast moet de aanvrager verklaren of deze, inclusief de aangevraagde subsidie, in de afgelopen 3 jaar al de-minimissteun, of andere staatssteun voor dezelfde subsidiabele kosten heeft ontvangen en hoeveel. In bijlage C vindt u meer informatie over de de-minimisverordening, evenals de vereisten van de de-minimisverordening waaraan moet worden voldaan.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina Vrijstellingverordeningen staatssteun.

**Registratieplicht per 1 januari 2026**
Per 1 januari 2026 geldt een registratieplicht van alle de-minimissteun in een centraal register. ZonMw registreert deze steun conform de Europese verplichtingen.

### 3.1.4. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de Algemene subsidiebepalingen ZonMw of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

De implementatie van een initiatief kan alleen slagen wanneer daar breed draagvlak voor is bij de mensen die het initiatief gaan gebruiken en de mensen voor wie het initiatief bestemd is. Daarom is een nauwe samenwerking met de doelgroep noodzakelijk, waarbij zij in alle fasen van het project worden betrokken. Ook is samenwerking met organisaties met de juiste kennis en ervaring zijn nodig om het initiatief op te schalen. Zowel de samenwerking met de doelgroep als met andere organisaties is een vereiste binnen deze subsidieoproep.

**Samenwerkingsvormen**
Er zijn verschillende manieren om de samenwerking binnen een project vast te leggen. Bijvoorbeeld met een intentieverklaring of samenwerkingsovereenkomst. Op de ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden is meer over deze verschillende samenwerkingsvormen te vinden.

Let op: Bij de uitgewerkte aanvraag is een samenwerkingsovereenkomst verplicht.

We vragen u om in uw aanvraag te beschrijven:
- Met welke partijen samengewerkt wordt en waarom u voor deze partijen gekozen hebt.
- Hoe en wanneer worden deze partijen ingezet gedurende het project.
- Op welke manier de partij(en) waarmee u samen wil werken gaan bijdragen aan het project. Dit moet met geld (in cash) of mankracht (in kind) zijn.
- Welke partijen worden ingehuurd of voor welke activiteiten wordt voorzien dat deze door externen zullen worden uitgevoerd.

[3] Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.
[4] Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun.

**Samenwerkingsovereenkomst bij uitgewerkte subsidieaanvraag**
Bij de uitgewerkte aanvraag vraagt ZonMw u om per samenwerkingspartner een samenwerkingsovereenkomst aan te leveren. Deze samenwerkingsovereenkomst is een uitwerking van de intentieverklaring en bindend.

*Om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen kunt u **niet** samenwerken met familieleden of een andere organisatie waar u zelf werkzaam bent, lid van bent of enig belang bij heeft.*

### 3.1.5 Welk bedrag kunt u aanvragen?
In deze subsidieronde kunnen subsidieaanvragers maximaal € 80.000,- aanvragen voor een looptijd van maximaal 18 maanden. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.000.000,-.

We vragen u om uw project binnen 18 maanden af te ronden en daar in de planning en in de prjoectgroep van uw project op te sturen. Vanwege de looptijd van het programma is het niet mogelijk om projecten langer door te laten lopen. Daarom is het wijzigen van de startdatum of het verlengen van een project niet mogelijk.

### 3.1.6 Wat kan aangevraagd worden?
Deze subsidie is bedoeld voor het invoeren (implementeren) van afgeronde initiatieven die klaar zijn voor gebruik en al doeltreffend zijn geweest bij een andere doelgroep. De initiatieven moeten bijdragen aan beter contact tussen lotgenoten, betere informatievoorziening of sterkere belangenbehartiging voor mensen met een beperking.

Het soort initiatief sluit aan bij de bewezen behoefte/vraagstuk waar u voor aan de slag gaat.
In bijlage A leest u wat we verstaan onder een initiatief.

Voorbeelden van bestaande afgeronde initiatieven die geschikt zijn voor implementatie zijn onder andere:

- Initiatieven die ontwikkeld zijn binnen het programma Voor elkaar!
- Initiatieven die ontwikkeld zijn binnen andere programma's van ZonMw.
- Initiatieven opgenomen in het Participatiekompas van INVOLV.
- Initiatieven van de Patiëntenfederatie.
- Initiatieven van Zorg voor Beter.
- Initiatieven van andere patiëntenorganisaties.

Er zijn ook zaken waarvoor u geen budget aan kunt vragen. In bijlage B en in de Algemene subsidiebepalingen ZonMw leest u waar u geen subsidie voor kunt aanvragen en wie er niet kunnen indienen bij het programma Voor elkaar! 2024 – 2028 en de ronde 'Implementeren met impact 2026'.

## 3.2. Voorwaarden om de aanvraag in behandeling te kunnen nemen
Om uw aanvraag te kunnen behandelen moet deze aan een aantal voorwaarden voldoen. ZonMw controleert iedere aanvraag op deze voorwaarden. Voldoet u niet, dan neemt ZonMw de aanvraag niet in behandeling. Heeft u een kleine fout gemaakt – u heeft bijvoorbeeld een verkeerd document toegevoegd – dan krijgt u 48 uur de tijd om deze fout te herstellen, ongeacht of deze 48 uur in een weekend valt. Houd hier rekening mee in uw agenda.

- De aanvraag is in het Nederlands geschreven.
- Het bedrag dat wordt aangevraagd is niet hoger dan € 80.000,-
- Het project heeft een maximale looptijd van 18 maanden.
- De startdatum ligt na 22 mei 2027 maar **vóór** 1 juli 2027.
- U ontvangt geen subsidie uit stroom 2 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) voor hetzelfde project.

- Er moet sprake zijn van cofinanciering van tenminste 1 externe partij. Deze cofinanciering moet in de vorm van geld (*in cash)* of personeel (*in kind)* zijn.
  Bij de uitgewerkte aanvraag moet er van elke samenwerkingspartner een getekende samenwerkingsovereenkomst zijn.
  *Om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen kunt u niet samenwerken met familieleden of een andere organisatie waar u zelf werkzaam bent, lid van bent of enig belang bij heeft.*
- Er is gebruik gemaakt van de verplichte templates.
  - De volgende (verplichte) bijlages zijn toegevoegd bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
    - Samenwerkingsovereenkomst (verplicht)
    - Uittreksels Kamer van Koophandel (verplicht).
    - Projectbegroting “Overige instellingen” (verplicht)
    - De-minimisverklaring (verplicht)
    - Eventueel meer informatie over het initiatief.
    - Eventuele resultaten behoeftepeiling

  *Let op: andere bijlagen worden niet meegenomen in de beoordeling.*
- Het initiatief moet afgerond en doeltreffend zijn (geweest) bij een andere doelgroep.
  *Let op: als het initiatief voortkomt uit een ZonMw-project moet het project helemaal zijn afgerond. Dat betekent dat de projectleider een goedkeuring op het inhoudelijk eindverslag heeft ontvangen.*
- De doelgroep zelf (ervaringsdeskundigen) en uw samenwerkingspartners zijn vertegenwoordigd in het projectteam (zie sectie 2 van het aanvraagformulier). Het projectteam mag daarom niet alleen bestaan uit mensen van het bureau (aanvrager, projectleider en bestuurlijk verantwoordelijke). Laat duidelijk zien wie de ervaringsdeskundige(n) is.

**Bereikbaarheid tijdens procedure**
Na ontvangst van uw aanvraag controleert ZonMw of uw aanvraag voldoet aan de gestelde voorwaarden uit de subsidieoproep. Voldoet u niet, dan neemt ZonMw de aanvraag niet in behandeling.

Heeft u een kleine fout gemaakt – u heeft bijvoorbeeld een verkeerd document toegevoegd – dan krijgt u 48 uur de tijd om deze fout te herstellen, ongeacht of deze 48 uur in een weekend valt. Houd hier rekening mee in uw agenda. Voor de **uitgewerkte aanvraag** zorgt u ervoor dat u tussen **7 en 18 januari 2027** goed bereikbaar bent via mail.

Het kan zijn dat e-mails van ZonMw in de map ‘ongewenste e-mails’ van uw mailbox terecht komen. Houd daarom ook uw ongewenste e-mails in de gaten, zodat u berichten over het corrigeren van uw aanvraag niet mist.

### 3.2.1 Voorwaarden waar de hoofdaanvrager aan moet voldoen
Deze voorwaarden gelden niet als “kleine fout” en krijgt u geen hersteltijd voor. Voldoet u niet dan neemt ZonMw uw aanvraag niet in behandeling.

- De hoofdaanvrager heeft een dienstverband bij de organisatie die als bestuurlijk verantwoordelijke geldt. Let op: als dit niet het geval is, moet hiervoor een samenwerkingsovereenkomst worden afgesloten. Deze stuurt u pas mee met de uitgewerkte aanvraag.
- De aanvragende organisatie is een patiëntenorganisatie die zich inzet voor mensen met een beperking, chronische ziekte of psychische kwetsbaarheid en hun naasten.
  *Alleen verenigingen, stichtingen, en (netwerk)organisaties die zich vanuit ervaringsdeskundigheid inzetten voor de belangen van hun (brede) achterban kunnen een project indienen. Deze organisatie zet zich in **zonder** winstoogmerk.*

- De aanvragende organisatie heeft als hoofdaanvrager geen andere aanvragen ingediend binnen deze subsidieronde.
- De aanvragende organisatie heeft niet eerder financiering van ZonMw ontvangen uit eerdere implementatierondes voor het implementeren van hetzelfde initiatief bij dezelfde doelgroep.
- De hoofdaanvrager heeft geen subsidie ontvangen in de subsidieronde 'Implementeren met impact 2024 of 2025'.
  *Met deze voorwaarden willen wij voorkomen dat aanvragers uiteindelijk niet genoeg tijd hebben om een project goed af te ronden omdat ze meerdere projecten tegelijkertijd hebben lopen.*
- De naam van uw organisatie, uw naam en de namen van uw projectgroepleden/mede-aanvragers mogen niet voorkomen op een andere aanvraag die in deze ronde wordt ingediend. Dat wil zeggen dat u als organisatie/aanvrager/projectleider/projectgroeplid en samenwerkingspartner maar op 1 aanvraag mag voorkomen.
- U mag niet meerdere projecten indienen met hetzelfde initiatief. Ook niet met een andere doelgroep of bij een andere organisatie.

### 3.2.2 Voorwaarden om voor subsidie in aanmerking te komen

Als een aanvraag voldoet aan de voorwaarden neemt ZonMw deze in behandeling. De programmacommissie kijkt tijden het beoordelen ook of er voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- Het initiatief moet vindbaar en toegankelijk zijn en bijdragen aan het verbeteren of vernieuwen van minstens 1 van de 3 kerntaken van patiëntenorganisaties: informatievoorziening, belangenbehartiging en lotgenotencontact.
- In de uitvoering van het project wordt samengewerkt met ten minste 1 andere organisatie. Denk bijvoorbeeld aan een andere patiëntenorganisatie, een gemeente, buurtcentrum of zorginstelling. In paragraaf 3.1.3 wordt verder toegelicht wat we in de aanvraag terug willen zien over deze samenwerking.
- Het project wordt aantoonbaar voor én door de doelgroep gedragen, uitgevoerd en getrokken. De doelgroep zelf (ervaringsdeskundigen) is dus in alle fasen van het project actief betrokken en ook vertegenwoordigt in het projectteam. Bij de uitvoering wordt er door de ervaringsdeskundigen samengewerkt met de samenwerkingspartner(s) bijvoorbeeld een professional.
- De samenwerkingspartners in het project dragen met cofinanciering bij aan de uitvoering van het project en zijn opgenomen in het projectteam. Onder cofinanciering verstaan we een bijdrage in geld of een bijdrage in middelen of uren.
- U kunt niet meerdere aanvragen indienen die qua inhoud vrijwel exact hetzelfde zijn en waarbij alleen de aandoening en aanvrager verschillen. Dit zijn projecten waarvan wij verwachten dat ze samenwerken en 1 aanvraag indienen.
- Houd bij het schrijven van uw aanvraag rekening met het reserveren van 5% van het projectbudget voor communicatie en implementatie. Dit moet u opnemen in de begroting bij de uitgewerkte subsidieaanvraag.
- Het resultaat van het project, wat met financiering vanuit ZonMw tot stand is gekomen, moet vindbaar en (gratis) toegankelijk zijn. Dit is in lijn met het Open Access beleid van ZonMw.

### 3.2.3 Documenten die verplicht zijn bij deze subsidieaanvraag

- *Samenwerkingsovereenkomst*(en) **bij de uitgewerkte subsidieaanvraag**.
- Uittreksel Kamer van Koophandel **bij de uitgewerkte subsidieaanvraag**.
- Ingevulde en ondertekende Verklaring de-minimissteun **bij de uitgewerkte aanvraag**.
- Projectbegroting Overige instellingen bij **de uitgewerkte aanvraag**.

### 3.3 Deelname aan leernetwerk INVOLV

Alle uiteindelijk gehonoreerde projecten binnen deze subsidieoproep worden onderdeel van een leernetwerk van INVOLV. Dit is een netwerk van projectleiders die meerdere keren bij elkaar komen. Tijdens de bijeenkomsten die INVOLV organiseert, leert u andere organisaties kennen en kunt u kennis, ideeën en ervaring uitwisselen. Van en met elkaar leren blijkt enorm waardevol en kan uw project(resultaat) ondersteunen.

Als uw project gehonoreerd wordt, is het verplicht om, gedurende de looptijd van uw project, deel te nemen aan het leernetwerk. Houd er rekening mee dat u in de begroting budget (voor bijvoorbeeld uren en reiskosten) reserveert voor 3 tot 4 fysieke bijeenkomsten aan het leernetwerk in Utrecht en 3 tussentijdse bijeenkomsten die online zijn. In de uitgewerkte aanvraag vragen we u deze reservering op te nemen in de begroting.

### 3.4 Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de Algemene subsidiebepalingen ZonMw.

## 4. Beoordeling en prioriteitstelling

Zodra een subsidieronde gesloten is wordt het beoordelingsproces in gang gezet. Dit proces bestaat uit een aantal vaste stappen. In de infographic 'in 10 stappen subsidie aanvragen' staat de procedure stap voor stap uitgelegd. Ook vindt u meer informatie in de procedurebrochure aanvragers.

### 4.1 Beoordelingsprocedure

De subsidieronde 'Implementeren met impact 2026' is opgebouwd uit 2 fasen:

1) Een projectideefase;
2) Een fase voor de uitgewerkte subsidieaanvraag.

Deze oproeptekst gaat over de uitgewerkte subsidieaanvraag.

**Uitgewerkte aanvraag fase**

Vanaf **17 november 2028** is het mogelijk om een uitgewerkte aanvraag in te dienen. Dit kan alleen als u eerder een projectidee hebt ingediend. De deadline voor het indienen van een uitgewerkte aanvraag is **7 januari 2027, 14.00 uur**.

1. Op dit punt schrijft u een volledige subsidieaanvraag en neemt u hierin ook de punten vanuit het advies mee. U dient uw uitgewerkte aanvraag in via het digitale loket 'Mijn ZonMw'. Inclusief de verplichte bijlagen, zoals bijvoorbeeld een projectbegroting en de-minimisverklaring.
2. Na het indienen controleert ZonMw of de subsidieaanvraag voldoet aan voorwaarden uit de subsidieoproep en of deze volledig is. Voldoet u niet, dan neemt ZonMw de aanvraag niet in behandeling. Alleen als u een kleine fout heeft gemaakt – u heeft bijvoorbeeld een verkeerd document toegevoegd – krijgt u 48 uur de tijd om deze fout te herstellen, ongeachte of deze 48 uur in het weekend valt.
3. Externe experts, de referenten, beoordelen in welke mate de subsidieaanvraag voldoet aan de kwaliteitscriteria uit de subsidieoproep. De referenten die uw aanvraag beoordelen, zijn deskundig en niet betrokken bij uw aanvraag.
4. Als indiener kunt u reageren op het oordeel van de referenten. Dit heet wederhoor. De programmacommissie neemt uw reactie mee in het uiteindelijke oordeel.
5. De programmacommissie geeft een eindoordeel over kwaliteit en relevantie.
6. ZonMw neemt een besluit. U ontvangt een besluitbrief met daarin de vervolgstappen.

### 4.3 Beoordelingscriteria Uitgewerkte aanvraag

Bij de uitgewerkte aanvraag geeft de programmacommissie een eindoordeel over de relevantie en kwaliteit. De relevantie beoordeelt de commissie zelf. Zij doet dit op basis van de uitgewerkte aanvraag, de beoordelingen van de referenten en het wederhoor. Het kwaliteitsoordeel wordt vastgesteld op basis van het wederhoor.

### 4.3.1 Relevantiecriteria

- **Advies van de commissie**
  Welke advies van de programmacommissie heeft u niet in uw uitgewerkte aanvraag kunnen verwerken of waar wilt u nog nader op in gaan.
- **Relevantie (R)**
  Beschrijf en onderbouw:
  - De relevantie van uw project voor het programma en de subsidieoproep.
  - Het vernieuwende of innovatieve karakter qua inhoud en/of aanpak. Denk hierbij aan: inspelen op nieuwe ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld digitalisering.
  - Hoe het project eventueel aansluit bij standaard ontwikkelingen en/of vergelijkbare projecten
- **Initiatief (R)**
  Beschrijf:
  - Welk initiatief u wilt implementeren.
  - Wat is het doel van het initiatief.
  - Voor welke doelgroep is deze ontwikkeld, wie is de eigenaar van het initiatief, wat is er bekend over de effectiviteit van het initiatief.
  - Waarom dit volgens u het juiste initiatief is om het huidige probleem op te lossen.
  - Welke aanpassingen nodig zijn om het initiatief geschikt te maken voor uw doelgroep.
  - Leg uit **hoe** het gekozen initiatief aansluit bij minimaal 1 van de 3 kerntaken informatievoorziening, belangenbehartiging en lotgenotencontact.
  - Welke resultaten verwacht u te bereiken met de implementatie van dit initiatief.
  - Waar het initiatief te vinden is.
    Voeg hier de verwijzing naar het initiatief toe. Dit mag een link zijn of een bijlage bij uw aanvraag. Het is moet toegankelijk zijn om te kunnen beoordelen.
  - Zorg ervoor dat de commissie toegang heeft tot het initiatief door bijvoorbeeld een testaccount aan te maken en de inloggegevens in uw aanvraag te vermelden.
- **Participatie van de doelgroep/eindgebruiker (R)**
  Beschrijf concreet hoe u belanghebbenden, de einddoelgroep of eindgebruiker die beschikt over ervaringsdeskundigheid betrekt bij het project.
  !!Ervaringsdeskundigheid moet vertegenwoordigd zijn in het projectteam (zie 2.1). De ervaringsdeskundigheid mag niet alleen van het bureauniveau van uw organisatie komen
- **Diversiteit (R)**
  Geef aan, waar relevant, welke stappen u neemt om in uw project rekening te houden met diversiteit en verschillen binnen uw doelgroep op het gebied van sekse en gender, leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond, seksuele diversiteit en beperkte digitale vaardigheden. Als diversiteit volgens u niet relevant is voor dit project dan legt u uit waarom dit volgens u niet relevant is.

### 4.3.2 Kwaliteitscriteria

- **Probleem en doelstelling (K)**
  Beschrijf concreet wat u precies met het implementatieproject wilt bereiken en wat het aan concrete resultaten oplevert. Denk hierbij aan:
  - Op welk probleem richt uw project zich.
  - Wie ervaart het probleem dat kan worden opgelost met dit implementatieproject.
  - Waaruit blijkt dat het gekozen initiatief aansluit bij het probleem.
  - Wat het doel is van uw implementatieproject.
  - Welke resultaten u na afloop van het project kunt opleveren.
  - De relevantie en opbrengsten voor de belanghebbende/eindgebruikers
- **Plan van aanpak (K)**
  Voor een goede uitvoering van een implementatietraject is het van belang dat u op een rij zet welke activiteiten plaats moeten vinden, door wie en wanneer.
  Houdt u hierbij rekening met de volgende punten:
  - Formuleer de activiteiten zo concreet mogelijk.
  - Geef bij iedere activiteit aan wie hiervoor verantwoordelijk is en wie voor de uitvoering nodig zijn.
  - Wanneer welke expertise wordt ingezet in het project.
  - Geef bij iedere activiteit aan wanneer deze moet gebeuren.
  - Denk bij de activiteiten ook aan communicatie, evaluatie, testen en monitoring.
  - Maak een reële inschatting van de doorlooptijd en de benodigde inzet.

- Maak duidelijk op welke moment uw samenwerkingspartner(s) betrokken wordt en voor wat.
- Zorg dat het plan SMART geformuleerd is.

– **Haalbaarheid (K)**
- Leg uit waarom de planning uit het Plan van aanpak realistisch en haalbaar is.
- Beschrijf duidelijk de belemmeringen en kansen bij de uitvoering van het project. En hoe u verwacht om te gaan met deze belemmeringen en met de kansen.

– **Expertise en ervaring (K)**
Deze vraag is belangrijk voor de beoordeling van de projectgroep of persoon. Met expertise wordt bedoeld de deskundigheid die voortvloeit uit inhoudelijke of praktische ervaring die van belang is om het project tot een goed einde te brengen. Van belang is ook de vertrouwdheid met het specifieke terrein.
- Benoem de rollen, taken, expertise en verantwoordelijkheden in de projectgroep en beschrijf met wie buiten de projectgroep (stakeholders) wordt samengewerkt.
  Denk hierbij ook aan een duidelijke coördinator en expertise op het gebied van implementatie en communicatie.
- Waarom juiste deze expertise nodig is om het project tot een goed einde te brengen.
- Let erop dat de verschillende rollen ook zijn opgenomen in de projectgroep (zie 2.1).

– **Kennisoverdracht, implementatie en bestendiging (K)**
*Kennisoverdracht en implementatie:*
- Benoem de relevante groepen die belang hebben bij de mogelijke uitkomsten van het project. Het betreft hier naast de (bekende) groepen vooral ook gebruikers die niet uit uw directe projectomgeving komen, maar voor wie uw resultaten of aanpak zeer bruikbaar kunnen zijn bij een ander project of een mogelijk vervolgtraject. Benoem deze groepen zo concreet mogelijk en geef indien mogelijk de volgorde van belangrijkheid aan.
- Geef aan hoe u de relevante groepen in een vroeg stadium in kennis stelt van uw project en de (tussentijdse) resultaten en hoe en in welke fase u hen bij het project zou willen betrekken.
- Beschrijf welke doelen u zou willen stellen bij het overdragen van kennis die uit uw project voortkomt of bij het stimuleren van het gebruik van uw resultaten door de genoemde doelgroepen.
- Benoem de activiteiten, inclusief de te gebruiken communicatiemiddelen en kanalen. Geef ook aan in welke fase van het project u deze denkt uit te voeren en welke andere partijen, naast u, daarbij een actieve rol zouden kunnen spelen.
- Beschrijf hoe deze samenwerking leidt tot een duurzame borging van uw projectresultaten.

*Bestendiging (borging):*
- Hoe gaat u ervoor zorgen dat het initiatief na afloop van de subsidie wordt voortgezet en verankerd is in de organisatie of praktijk?

Beschrijf:
- Wie de eigenaar van de implementatie is.
- Wat het plan is voor inbedding in processen, beleid of werkwijzen.
- Welke monitoring- en evaluatie-aanpak er is.

– **Aanvragende organisatie (K)**
Beschrijf wat de kernactiviteiten van de aanvragende organisatie zijn. Is de organisatie geen ‘standaard’ patiëntenorganisatie, zorg dan dat er duidelijk omschreven staat dat de organisatie werkt vanuit ervaringsdeskundigheid. Voeg hierbij de link naar de website toe. U dient u een uittreksel van de Kamer van Koophandel toe te voegen, niet ouder dan 3 maanden.

### 4.3.3 Financiële gegevens

– **Projectbegroting**
Dit is de plek waar u het begrotingsformulier Overige Instellingen upload.
Zorg ervoor dat de bijdrage van uw samenwerkingspartner ook in de begroting is opgenomen. Het onderdeel “overige kosten” dient u te specificeren.

## 4.4 Prioriteitsstelling

Bij een uitgewerkte aanvraag adviseren wij u om de feedback van de programmacommissie daar goed in mee te nemen.

De uitgewerkte subsidieaanvragen worden beoordeeld op relevantie en kwaliteit. In deze fase worden referenten ingezet voor het beoordelen op kwaliteit. Zij hebben de expertise op het gebied van

ervaringsdeskundigheid en patiëntenorganisaties. Als aanvrager krijgt u de kans een reactie te geven op het oordeel van de referenten. Deze schriftelijke reactie heet het wederhoor.

De programmacommissie geeft een eindoordeel over de relevantie en kwaliteit. De relevantie beoordeelt de commissie zelf. Zij doet dit op basis van de uitgewerkte aanvraag, de beoordelingen van de referenten en het wederhoor.

De relevantie wordt beoordeeld op basis van de criteria uit de oproep. Bij het beoordelen van de relevantie wordt ook gekeken naar de beoordeling tijdens de projectideefase; de beoordeling moet consequent zijn.

Het kwaliteitsoordeel wordt vastgesteld op basis van het wederhoor. De commissie mag (gemotiveerd) afwijken van het oordeel van de referenten, maar het oordeel moet wel in overeenstemming zijn met de geldende criteria.

Aanvragen met de hoogste score op deze criteria worden gehonoreerd, waarvan relevantie het zwaarst weegt. De commissie stelt 1 relevantiescore (op basis van een 4-puntsschaal: Zeer relevant, relevant, laag relevant, niet relevant) en 1 kwaliteitsscore (op basis van een 4-puntsschaal: Goed, Voldoende, Matig, Onvoldoende) vast. De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix*:

| **Relevantie** / **Kwaliteit** | Zeer relevant | Relevant | Laag relevant | Niet relevant |
|---|---|---|---|---|
| Goed | 1 | 3 | - | - |
| Voldoende | 2 | 4 | - | - |
| Matig | 5 | 6 | - | - |
| Onvoldoende | - | - | - | - |
| | - | - | - | - |

*De aanvraag dient minimaal als Relevant en Voldoende te worden beoordeeld om eventueel in aanmerking te komen voor financiering.

# 5. Indienen

## 5.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw (Mijn ZonMw).
Sluitingsdatum voor het indienen van de uitgewerkte aanvraag is **7 januari 2027, om 14.00 uur**.

Aanvragen die later worden ingediend dan de deadline zullen niet worden meegenomen in het verdere verloop van de subsidieronde

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u hier zien.

## 5.2 Tips

- ZonMw is een aantal jaar overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de Handleiding Mijn ZonMw.

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

**Let op!** Zorg dat de documenten die u uploadt niet beveiligd zijn. Begrotingen of andere bestanden die ondertekend zijn (bijvoorbeeld met ValidSign) hebben vaak automatisch een beveiliging. Zorg dat u deze eraf haalt vóór u het bestand uploadt, anders kan het systeem het bestand niet goed verwerken. U kunt controleren of uw PDF een beveiliging heeft door het te openen in Adobe Acrobat, op de rechtermuisknop te klikken, naar documenteigenschappen te gaan en dan naar het tabblad beveiliging te gaan. Daar kunt u zien of en hoe uw bestand beveiligd is. U kunt ook de PDF in een browser openen, indien uw bestand beveiligd is komt dit in een balkje bovenin te staan.

*Let op: als u uw subsidieaanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.*

## 5.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De 'Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring moet toegevoegd worden aan de uitgewerkte aanvraag in Mijn ZonMw.

## 5.4 INVOLV

Bij het schrijven van uw subsidieaanvraag kunt u INVOLV inschakelen om met de aanvraag mee te lezen. Dit wordt zeer aangeraden. INVOLV is op de hoogte van de criteria van deze subsidieoproep en kan u ook advies geven bij het schrijven van de aanvraag. De inzet vanuit INVOLV wordt betaald vanuit het ministerie van VWS. Daarom brengt het betrekken van INVOLV voor u geen kosten met zich mee. INVOLV is niet betrokken bij de beoordeling van de aanvragen. Contactpersoon bij INVOLV is Marion Koppelman. Bereikbaar via 030 – 2040 700 of via voorelkaar@involv.nl.

## 5.5 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen over **de subsidieoproep** contact op met het programmateam of meldt u aan voor 1 van de 2 spreekuren. Beide kunt u doen via voorelkaar@zonmw.nl.

## 5.6 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de Servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

## 5.7 Downloads en links

- Algemene subsidiebepalingen ZonMw
- Voorwaarden en financiën
- Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden
- Samenwerkingsovereenkomst (verplicht bij uitgewerkte aanvraag)
- De-minimisverklaring (verplicht bij uitgewerkte aanvraag)
- Projectbegroting (verplicht bij uitgewerkte aanvraag)
- Impact versterken
- Handleiding Mijn ZonMw
- Voor elkaar! 2024-2028 programmapagina | ZonMw
- INVOLV: kennis- en adviesorganisatie bij Patientenparticipatie
- Overzicht-producten-Voor-elkaar!

# Bijlage A: Leeswijzer

**Veelgebruikte termen**
Onderstaand lichten we een aantal termen toe die we veel gebruiken, maar waarbij het woord alleen de lading niet dekt.

**Initiatief**
Met een bestaand initiatief bedoelen we een initiatief dat al eerder gebruikt is bij een andere organisatie en/of doelgroep/patiëntengroep. En waarvoor alleen kleine aanpassingen nodig zijn om deze geschikt te maken voor uw organisatie of doelgroep/patiëntengroep.
Een voorbeeld is: een telefonische hulp- of advieslijn voor diabetespatiënten wordt geschikt gemaakt voor reumapatienten.
Onder initiatieven verstaan wij bestaande producten. Dit kan onder andere een *training, e-learning, handboek, richtlijn, toolkit, app, aanpak of werkwijze* zijn. Het is een product wat ontwikkeld is en direct verder gebracht kan worden in de praktijk. Met deze subsidieoproep financieren we projecten waarin bestaande initiatieven voor mensen met een beperking verder in de praktijk gebracht worden. In deze oproep worden voorbeelden aangereikt waar bestaande producten vindbaar zijn en waar deze aan moet voldoen. Overzicht-producten-Voor-Elkaar.pdf

**Mensen met een beperking**
Hieronder verstaan wij iedereen met een lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking, een chronische aandoening, een psychische kwetsbaarheid of een combinatie hiervan. Voor de leesbaarheid gebruiken we in deze tekst voor al deze groepen de term ‘mensen met een beperking’. Een beperking kan aangeboren zijn, maar ook later in het leven ontstaan. Sommige mensen hebben altijd in dezelfde mate last van een beperking, bij anderen gaat het de ene periode beter dan de andere. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij mensen met een chronische ziekte.

**Patiëntenorganisaties**
Dit zijn organisaties voor én door mensen met een beperking die bestaan uit ervaringsdeskundigen, cliënten en/of hun naasten die zich inzetten voor de belangen van patiënten en hun naasten. Zij voeren activiteiten uit op het gebied van informatievoorziening, lotgenotencontact of belangenbehartiging. Deze activiteiten worden gezien als hun kerntaken. Sommige organisaties richten zich specifiek op 1 aandoening, terwijl anderen actief zijn op thema’s die een aandoening overstijgen. Patiëntenorganisaties worden ook wel ‘belangenbehartigende organisaties’, ‘pg-organisaties’ of ‘patiënten- en cliëntenorganisaties’ genoemd. Deze organisaties zetten zich in zonder winstoogmerk. In het programma Voor elkaar! 2024-2028 is een patiëntenorganisatie dus geen zorgorganisatie. Is uw organisatie geen ‘standaard’ patiëntenorganisatie, zorg dan dat u in uw aanvraag duidelijk omschrijft dat uw organisatie werkt vanuit ervaringsdeskundigheid.

**Patiëntenbeweging van de toekomst**
In deze programmatekst wordt veel gesproken over de ‘patiëntenbeweging van de toekomst’. Wat die beweging precies is, doet en nodig heeft gaan we tijdens Voor elkaar! 2024 – 2028 onderzoeken. Voor nu zien we de patiëntenbeweging van de toekomst als een groep organisaties die goed in kan spelen op maatschappelijke uitdagingen en niet alleen zijn leden, maar ook een bredere doelgroep aanspreekt. De beweging werkt op basis van een concrete behoefte van de achterban en werkt samen met anderen aan praktische veranderingen in bijvoorbeeld zorg, onderwijs, onderzoek of beleid.

Patiëntenorganisaties die klaar zijn voor de toekomst zijn te herkennen aan hun creativiteit. Ze vernieuwen, maken gebruik van netwerken, weten duurzame samenwerkingen te smeden en spelen een belangrijke rol bij het verankeren van kennis in de praktijk.

**Ervaringsdeskundige, ervaringskennis en (collectieve) ervaringsdeskundigheid**
Een ervaringsdeskundige is iemand die zelf ervaring heeft met een bepaalde aandoening of naaste is van iemand met een beperking, chronische ziekte of psychische aandoening. De kennis die iemand over het leven met een aandoening heeft noemen we ervaringskennis. Een ervaringsdeskundige die meedenkt over beleid kan zijn eigen ervaringen inbrengen, maar deze ook verrijken met de ervaringen van anderen of andere vaardigheden. Die gebundelde ervaringen noemen we (collectieve) ervaringsdeskundigheid.

**Impact**
Impact is de verandering die een organisatie teweegbrengt bij of voor de achterban. Het gaat dan met name over de toegevoegde waarde die specifiek door een organisatie, project of activiteit bereikt is. Samenwerken, cofinanciering, aansluiten op de behoefte van je achterban en het opleveren van concrete producten dragen bij aan impact.

**Bereik**
Onder bereik verstaan we de hoeveelheid mensen die een organisatie bereikt met zijn activiteiten. Bij Voor elkaar! 2024-2028 vinden we het belangrijk dat patiëntenorganisaties niet alleen de eigen leden aanspreekt, maar juist ook de mensen die geen lid zijn. Ook vinden we aandacht voor diversiteit en inclusie belangrijk. Organisaties moeten met hun activiteiten bijvoorbeeld ook mensen bereiken die minder digitaal vaardig zijn, niet goed kunnen lezen of schrijven of een andere culturele achtergrond hebben.

# Bijlage B: Waar kunt u geen subsidie voor aanvragen?

U kunt geen subsidie aanvragen als u in de subsidieronde Implementeren met impact 2024 of 2025 een project gehonoreerd heeft gekregen.
Ook als u al subsidie ontvangt uit stroom 2 van VWS voor hetzelfde project kunt u geen aanvraag indienen.

Op de volgende *onderwerpen* kan bij Voor elkaar! 2024-2028 ***geen*** aanvraag worden ingediend.

- Het doen van wetenschappelijk onderzoek of het participeren in wetenschappelijk onderzoek.
- Activiteiten die gericht zijn op studie, scholing en opleiding van de aanvrager zelf.
- Activiteiten die samenhangen met richtlijnontwikkeling, kwaliteitstoetsing of het zelf ontwikkelen van medisch inhoudelijke kwaliteitsindicatoren door de aanvrager.
- Activiteiten die zich richten op een algemene doelgroep zoals de gehele doelgroep ‘ouderen’, ‘jongeren’ of ‘zwangere’.
- Activiteiten die leiden tot een winstoogmerk.

Waarvoor kan, in deze subsidieoproep, ***geen*** *budget* worden aangevraagd?

- Er kan **geen** subsidie worden aangevraagd voor voorzieningen zoals gebouwen, vervoer of faciliteiten, zoals computers, vakanties of oprichtingskosten.
- Het is **niet** toegestaan om het volledige subsidiebedrag in te zetten voor ontwikkeling van apps, websites, folders, boeken en/of ander informatiemateriaal.
- Subsidie kan **niet** aangevraagd worden voor doorontwikkeling van een eigen initiatief. Dit betekent dat het programma geen projecten financiert waarvan het initiatief nog niet klaar is voor gebruik in de praktijk en dus niet al doeltreffend is geweest bij een andere doelgroep.
- Er kan geen subsidie worden aangevraagd voor initiatieven waaruit winst gegenereerd wordt.
- Er kan geen subsidie worden aangevraagd voor de oprichting van een stichting of vereniging.
- Er kan geen subsidie worden aangevraagd om initiatieven aan te passen zodat deze beter aansluiten bij de huidige doelgroep.

Wie kunnen bij Voor elkaar! 2024-2028 ***niet*** *als hoofdaanvrager, projectleider of bestuurlijk verantwoordelijke* indienen?

- Zorgaanbieders, zorginstellingen en zorgprofessionals.
- Onderzoekers, kennisinstituten, hogescholen en universiteiten.
- MIND, Ieder(in), Patiëntenfederatie Nederland.
- Consultancy, onderzoeks-, begeleiding- en adviesbureaus.
- Advies en ondersteuning die vanuit de Wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) en/of de Wet langdurige zorg (Wlz) vergoed wordt (gemeente, zorgloket, langdurige zorg).
- Publiekrechtelijke rechtspersonen: het Rijk, de provincies, gemeenten en waterschappen. En andere organisaties die overheidstaken uitvoeren, zoals Staatsbosbeheer, de Sociale Verzekeringsbank, RDW en organisaties voor uitvoering van de Wmo.
- Sociale ondernemingen en ondernemingen met een winstoogmerk.

# Bijlage C: Staatssteun – de-minimisverordening

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de de-minimisverordening moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de de-minimisverordening. Deze vindt u hieronder.

Op grond van de de-minimisverordening kan een onderneming van verschillende overheidsinstellingen maximaal € 300.000,- aan subsidie ontvangen over een periode van 3 jaar zonder dat dit ongeoorloofde staatssteun oplevert. Bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag dient u een Verklaring de-minimissteun in waarin u alle de-minimissteun opgeeft die u over de twee voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar heeft ontvangen. Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als de-minimissteun, zou dat in de betreffende subsidiebeschikking of andere document uitdrukkelijk moeten zijn aangegeven.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de de-minimisverordening. Dit betekent dat alle ondernemingen die binnen het project subsidie ontvangen een eigen de-minimisverklaring moeten aanleveren.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun, vermeerderd met wettelijke rente.

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de de-minimisverordening (nr. 1407/2013) geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als:

a. één van de situaties bedoeld in artikel 1 van de de-minimisverordening zich voordoet waarbij toepassing van de de-minimisverordening is uitgesloten;
   of
b. door toekenning van de gevraagde subsidie het de-minimisplafond zou worden overschreden;
   of
c. uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de de-minimisverordening.